

**Kmet, delavec
in obrtnik
maj bode naro-
du vednik!**

Izaja vsake srede.
Horočina:
za solo leto Din 30—
za pol leta " 15—
za inozemstva
za solo leto Din 30—
Imerati po tarifu. — Pla-
menica vprašanjem naj
se priloži znamke za od-
govor. — Metrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetске Stranke“.

**Vsake vrtovaj
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!**

Recepti se ne vro-
šajo. — Pisna in toš-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolesarški
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2505. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.104. 2

Serenissimus na potovanju.

Na tiste groteskne dovtype nemškega humoristično-satiričnega lista »Simplicissimus« izpred vojne sem se spomnil te dni pri čitanju poročil o potovanju notranjega ministra g. Korošca po južnih krajih. Potuje v varni družbi načelnika za javno varnost gosp. Zike Lazića, žandarmerije, policije in vojske, gleda poslušaj, deli dinarje in se zahvaljuje za prisrčne pozdrave »navdušenega naroda«. Ta »narod« tvorijo sami radikalni agitatorji, detektivi, komisariji in policijski uradniki in zato je moral biti prizor za bogove, ko je ta in takšen »narod« pozval g. Korošec v Štipu, da naj stopi naprej oni, ki se ima kaj pritožiti zoper njegove organe, zoper oblast in njene služabnike. Nihče ni stopil iz vrste, nihče se ni pritožil in g. minister se je zadovoljno smehljaj, da je tako srečno in dobro in kar je glavno — tako naglo umiril Macedonijo. Razven tega je imel priliko videti — tako glase poročila — povsod zadovoljne obraze, petje, drevorede in promenade, skratka pravi evropski paradiž, ki poseka v vsakem pogledu vse naše zapadne kraje.

In tisti cincarski Beograd, ki je potreboval takšno kvalifikacijo iz ust prečanskega politika, tisti hegemonistični Beograd, ki drži južne kraje za svojo politično kolonijo, ki je to potovanje aranžiral, ker je to potreboval za svojo reputacijo, tisti pokvarjeni Beograd si zadovoljno mane roke, da jim je tako nerodno nasedel ta »uvidevni« slovenski politik.

Ali pa se zaveda g. Korošec, koliko škoduje ugledu Slovenije, da se da zlorabljati v take svrhe od beogradske cincarije? Ali misli, da bo s svojimi zdravici v družbi policije in žandarmerije res koga preslepil, da bo res komu prikril pravo in resnično stanje v južnih krajih naše države, v katerem ga drži sedanji režim?

Ali misli, da so pozabljeni tolovajski napadi na našega rojaka Švepla in prijatelja Pavla Radića? Ali nič ne ve, kaj so videli in kaj še gledajo naši fantje, ki služijo vojsko ali žandarmerijo v južnih krajih. Ali nič ne ve, kar vedo naši slovenski uradniki, ki so ali pa še služijo v južnih krajih ali pa so celo iz strahu za svoje življenje pribežali pred »kontrabanditi«, pustivši tam državno službo in celo v nekih slučajih celo svojo imovino? Vsaka slovenska vas, gotovo pa vsaka slovenska občina ima človeka, ki je nekaj teh grozot gledal na lastne oči. In v trenutku, ko notranji minister poskuša nafariati vso našo javnost o izredno lepih razmerah in splošnem zadovoljstvu, ki vlada tam doli, vlaga vladin poslanec g. Vasilij Trbič interpelacijo na samega g. Korošca, v kateri dolži, da so zadnji bombni atentat tam doli inscenirali sami uradni organi g. ministra Korošca.

In vendar ni nihče stopil iz vrste na poziv zadovoljno se smehljajočega ministra, da bi se pritožil!...

Take komedije svet še ni videl.

Zato pa mora Slovenija protestirati najodločneje, da se da njen predstavnik v sedanji vladi tako grdo zlorabljati v hegemonistične svrhe beograjske cincarije in da poskuša celemu svetu predstaviti nesrečne razmere južnih krajev in naših bratov v taki luči, kakor to želi vlada tistih ministrov, ki so s policijskim terorjem pridobili svoje mandate v baš teh nesrečnih krajih in kamor zato ne sme posvetiti noben žarek politične in gospodarske svobode.

V imenu slovenskega kmeta jaz najodločneje protestiram zoper postavljanje Potemkinovih vasi v nesrečni Macedoniji od strani ministra dr. Korošca.

Ivan Pucelj.

Le počasi!

Pred volitvami smo videli, da je glavno sredstvo SLS za varanje javnosti obljubovanje. Na vsakem shodu je bilo samo obljubovanje. Tu so obljubili ljudem most, tam cesto, tam denarno podporo itd. Ko pa je prišel čas, da se obljube izpolnijo, so začeli ljudi varati in vleči za nos z novimi obljubami. Ljudje pa se nikdar ne izpametujejo in še vedno verjamejo in vedno nasedajo praznim obljubam in besedam, deloma zato, ker so večinoma po krivdi naše šole res silno nepoučeni o vsem, kar bi morali vedeti, deloma pa vsled znanega kmečkega strahu pred »hudičem« in pred »zamaševanjem«.

Tudi danes, ko imajo klerikalci tako moč v rokah kakor prej še nikoli, si morajo pomagati z lažnjivimi novimi obljubami, ker svojih starih obljub ne morejo držati.

Za vsakega kmeta in za vsakega delovnega človeka v Sloveniji sploh je danes naj-

važnejše vprašanje davčno vprašanje. Klerikalci so pred zadnjimi volitvami svečano obljubovali, da bodo dosegli tako izenačenje davkov, da bo Slovenija manj trpela kakor doslej. Zakon o izenačenju davkov je danes sprejet, toda zelo dvomljivo je, če bo za nas res prinesel kaj olajšav ali celo znižanje davčnih bremen.

Novi davčni zakon se sicer še ne uveljavlja v praksi, vendar pa klerikalci v svojih listih že silno vpijejo o dobrotah novega davčnega zakona. Tako vpijejo, da bi človek skoraj mislil, da nam ne bo treba sploh nič več plačevati! Mi pa pravimo kljub vsemu klerikalnemu vpitju in hvalisanju: Počakajmo!

Počakajmo, dokler ne bomo deležni novih davčnih dobrot v praksi. Najbolje bo, če si vsak zapomni ali zapiše, koliko je plačal l. 1927, koliko l. 1928 in koliko bo plačal leta

1929 in tako naprej. Ko bodo te številke pred nami, takrat bomo primerjali in videli, ali plačujemo manj ali več!

Čisto navadna farbarija je namreč, če vas klerikalci tolažijo z odpravo dohodnine. Kaj pomaga, če dohodnine ne bo več, če bo pa n. pr. novi zemljiški davek mnogo višji kakor pa dosedanji z dohodnino vred? In ker praksa kaže, da stroški za upravo in za oboroževanje itd. ne postajajo manjši, ampak vedno rastejo, nam nikakor ne gre v glavo, da bi se dalo z manjšimi dohodki pokrivati večje stroške! Tako bedasti pa menda niti klerikalci sami niso, da bi verjeli, da bodo Srbijanci kdaj več plačevali kakor mi! Kristus je napravil veliko čudežev, ampak če bi danes še enkrat prišel na svet, bi tega čudeža prav gotovo ne mogel narediti!

Zato pravimo kmetom: Počakajte, da boste imeli enkrat pred seboj račune in potem sodite, ali so klerikalne obljube kaj vredne. Nam se pa že danes zdi, da bo obdržal prav radičevski bivši minister dr. Krajač, ki je imenoval novi davčni zakon »čorbo od čorbine čorbe« — ali po naše: godla od godline godle!

Kako so de- lili klerikal- ci koruzo?

Ugotovitev oblastnih poslan-
cev.

Podpisani poslanci oblastne skupščine ljubljanske so, zasledujoč delovanje oblastnega odbora, ugotovili, da se pri razdeljevanju koruze v pristansko, ampak se po neka- enako niti ne, vija podporno akcijo v grdo terih krajih izra- anje.

Prvo konstatiramo, da oblastni odbor po- nekaterih občinah verja razdelitev podpor v zopet kakemu občinskemu odboru, v drugih v podporu, na- društvu. Znano nam je, da se je v Stopiče, menjena neki vasi v občini Šmihel, koru, odstopila v razdelitev občinskemu o- pravtako je župan delil koruzo v Sv. Vi- nad Cerknico. V Št. Janžu in Št. Rupertu pa je bilo z razdelitvijo poverjeno Kmetijsko društvo. Ker sta občinska odbora v Šmihelu- Stopičah in v Sv. Vidu nad Cerknico po večini v rokah pristašev SLS, v Št. Janžu pa v rokah SKS, je to jasen dokaz, da dela tako razliko oblastni odbor iz golega strankarstva, kar najodločneje obsojamo.

Postopanje pri razdeljevanju mora biti enotno. Edini poklicani faktorji za razdeljevanje so občinski odbori, kateri kot javna oblastva odgovarjajo za svoje delo.

Da nezakonito in nemoralno strankarsko izkoriščanje pri razdeljevanju podpor doka- žemo, navedemo nekaj primerov:

Razdelitev koruze v Št. Janžu.

V Št. Janžu na Dolenjskem so dobili 5000 kilogramov koruze v mesecu marcu od ob-

lastnega odbora za prehrano onih, ki vsled lanske toče trpijo pomanjkanje. Oblastni odbor je poveril razdelitev Kmetijskemu društvu, katerega vodja je g. župnik Černivc. Kmetijsko društvo ni razglasilo nikjer javno, da se bo kuzuza po polovični ceni delila, kar je drugače običaj. Gospod župnik in poslovodja Kmetijskega društva sta izjavila, da je kuzuza samo za tiste, ki kupujejo v Kmetijskem društvu. Torej ne za po toči oškodovane reveže. Denar, zbran iz težkih žuljev davkoplačevalcev vse oblasti, služi le kot agitacijsko sredstvo. Da sta g. župnik in vodja Kmetijskega društva to izjavo resnično podala, so pričel Ignacij Erman iz Češnjic, Franc Prelogar iz Češnjic, Ana Pelko, Svižev, Janez Puc iz Podboršta in še več drugih.

To kuzuza je Kmetijsko društvo oddajalo po Din 1.75 za kg in če smo prav poučeni, si je pri tej ceni društvo zaračunalo za svoj trud 25 par pri kg, kar znaša pri celi količini Din 1250.—. Kako se je kuzuza delila, naj služi za dokaz seznam nekaterih, ki pri tej razdelitvi niso dobili kuzuze, dasiravno so to sami zelo potrebni kočarji: Alojzij Kramžar, Vodice, preživlja sedem oseb; Anton Lubinšek, Podbransko, preživlja pet oseb. (Navedenih je še 52 kočarjev.)

Razen teh je še veliko malih posestnikov, ki niso nič dobili, pa vsled toče in slane spomladi 1927 resnično pomanjkanje trpe.

Koruzo pa so dobili oni, ki so premožni, in celo taki, ki so trikratni posestniki ali imajo veliko denarja naloženega po hranilnicah in taki, ki so posestniki in vpokojenci obenem. Tudi imena teh bomo navedli, če bo potreba.

Na vse to pa je g. župnik Černivc rekel Ivanu Majcnu v Št. Janžu, da bo kuzuza še dobil za svoje ljudi, če jo hočejo tudi drugi, naj si jo izposlujejo. Kadar boste pa vi prišli do oblasti, nam boste pa lahko vrnil.

Razdelitev v Št. Rupertu.

V Št. Rupertu je kuzuza tudi delila Kmetijsko društvo, očitno ker občina ni v rokah SLS. Tam je pri razdeljevanju rekel Marko Kostelec, poslovodja Kmetijskega društva, Janezu Vovku iz Svinjskega, da naj za nje preskrbi kuzuza občinski odbornik Jože Majcen iz Češnjovca. To pripombo je stavil radi tega, ker ta odbornik pripada skupini SKS in je s tem agitiral za SLS, češ, oblastne podpore dosežejo le oni, ki volijo SLS.

V Št. Vidu nad Cerknico.

V Št. Vidu nad Cerknico je delil kuzuza občinski odbor. Občinski tajnik je oklical javno po nalogu župana, da bo dobil vsak oni toliko kilogramov kuzuze več, kolikor dinarjev je plačal za orglje. Koruzo so oddajali po Din 2.30, kar je po našem mnenju očitno vsaj 40 par pri kg preveč, ker prevoz, če je stala kuzuza Din 1.50, gotovo ne znaša 80 par pri kilogramu.

Denar za podpore se jemlje iz javnih davščin, ki jih plačujejo vsi, ne samo pristaši ene stranke, zato je tako postopanje pri razdelitvi, kakor smo ga zgoraj omenili, ne samo nemoralno in nepošteno, ampak tudi nezakonito, ki bo popolnoma demoraliziralo ljudstvo, in pričelo uvajati korupcijo tudi v Sloveniji, a oblastem vzelo ves ugled in avtoriteto. Zato bomo storili vse, da se to prepreči in da oblastni odbor, ki je odgovoren, temu početju napravi takoj konec, one pa, ki so dosedaj zakrivilji pristranost pri razdeljevanju, pokliče na odgovor in jih izroči kazenskemu zasledovanju.

Zahtevamo tudi, da oblastni odbor v nobenem slučaju ne poveri razdelitve drugemu, kakor pristojnemu občinskemu odboru. Občinski odbor naj o razdelitvi sklepa v javni seji in sklep objavi z razglasitvijo na občinski deski. Proti takemu sklepu naj bo dovoljena pritožba na oblastni odbor v teku 8 dni. Pri

takem postopku smo prepričani, da ne bo prišlo do zlorab in da se bo v našo upravo vrnil red in enakopravnost. Vsi smo pred oblastnimi uredbami enaki, zato moramo biti enaki tudi pri razdeljevanju vsakoterih podpor, ki se delijo iz javnih sredstev.

Ob tej priliki opozarjamo oblastni odbor, da pri načinu razdeljevanja podpor kakor je v veljavi sedaj, to je, da se daje kuzuza po polovični ceni in se galico samo poceni, ne morejo biti deležni te podpore oni najbednejši, ki nimajo niti toliko, da bi zmogli to ceno. Zato predlagamo, da se tem najbednejšim da podporo v obliki brezplačne kuzuze in

brezplačne galice. Seznam teh najbednejših naj vpošljejo občine.

V nadi, da bo oblastni odbor vse ne-korektnosti takoj temeljito odpravil in naše predloge upošteval, Vas prosimo, da nam pisмено odgovorite v roke poslanca inž. Franca Zupančiča, kaj boste ukrenili, da se kaj takega kot se je dogodilo v Št. Janžu, Št. Rupertu in Sv. Vidu, več ne zgodi.

Pridrži mo si proste roke, da vse to objavimo tudi javnosti in po potrebi tudi v Narodni skupščini. (Interpelacija je že vložena. Op. ur.) (Podpisi.)

Zgled kmetske zavesti in gospodarskega dela.

(K šentjernejskim volitvam.)

Daleč naokrog znana krška dolina in planota se razteza kot vtisov polna pokrajina od izliva zelene Krke mimo cerkljanskih pašnikov in vinogradov Gadove peči ter Bočja do starodavne Kostanjevice, znanega otoškega mesteca na Krki in odtod kot tipično dolensko podeželje, snažna kmetska naselja pod vznožjem bajnih Gorjancev do prostranega Št. Jerneja in tja do prijaznega Gradišča, Bele cerkve in Novega mesta, naše dolenske metropole.

Zdrav narod biva tod in veliko idealizma je v njem. Z mehkim srcem in pesniško dušo sprejema vase vse vtise naravnih lepote in jih ravnotako zopet oddaja v obliki prelepih domačih zdravic, pastirskih pesmic in čudežnih bajk in pripovedk, kakor sočnih kratkočasnic, humorja in duha polnih kmetskih dovtipov, ki pričajo o zakopanih talentih v zapostavljeni deželi.

Opazovalec, naj si bo tujec ali domačin, vidi v tem jedernatem ljudstvu veliko nadarjenosti in dosti živega temperamenta. Pristna dolenska domačnost objame slehernega popotnika, ki pride v te kraje, da se počuti takoj, kakor rojak med rojaki. Tu je doma dobrosrčnost, mehkoča in gostoljubje.

Toplota in milina pokrajine se malokje vjema s čutenjem naroda tako globoko, kakor v tej dolini toplote, svežega zelenja, odprte ravnine in bajeslovnega gorovja. In ta med najlepšimi dolinami Slovenije (in gotovo tudi države) je danes še brez železniške zveze, brez spoja s svetom in brez ekonomsko-prometnih sredstev. — Revno postaja ljudstvo, ki sta mu živinoreja in vinstvo edina opora. Znana konjereja pa vsled razvoja motornih vozil vidno peša.

Nekako sredi te pokrajine, na koncu kostanjeviškega okraja leži v odprti ravnini ena najlepših slovenskih vasi, prostrani Št. Jernej s svojo obširno občino, ki je znana po svojih konjskih dirkah, premovanjih in lepem konjskem materijalu. V tej občini županuje že četrto leto sin našega kmeta in vzorni predstavnik našega dolenskega kmetskega gospodarstva, tovariš Radkovič Anton. Ne bom opisoval njegovih vrlin in navajal njegovih zaslug. Delo, katero je storil tekom zadnjih let ne samo v dobrobit domače občine, nego tudi v vspodbudo celega okraja, dovolj priča, da je Piretov Tone mož, kakršnih daje domovina slovenskemu kmetu malokje in malokdaj.

Najsibo kot kmetovalec, najsibo kot obrtnik, vodja gasilcev, župan ali boritelj za kmetske pravice — povsodi je na mestu: odkrit, natančen, nesebičen, dober na eni in nepopustljiv na drugi strani, energičen, značajan ter vsestransko pravičen in pošten. — Narod ga ljubi, spoštuje in mu brezpogojno zaupa. Voditelj je ne samo svoje širne občine, nego gre njegov glas preko kostanjeviškega okraja.

Proti temu možu, vnetemu pospeševalcu ljudskih koristi in gospodarskega napredka, pa se je zarotil politični klerikalizem, ki je povsodi enak in je tudi v šentjernejski fari baš prilično dobro zastopan. — Klerikalizem ne pozna uvidevnosti, ne priznanja za dobro, pravo in brezhibno, ako to ni zraslo na njegovem zelniku. Brezobzirno odklanja vsako še tako resno in dobrotvorno dejanje, ako to ne izide iz njega. V deveta nebesa povzdiguje vsako malenkost navidezne ali celo dvomljive koristi, kadar se ima s tem delati reklama za njegove pokorne služabnike. Tudi Radkoviču bi peli slavo, da je njih sluga. Tako pa je bilo stopinj, neresnic, blagoslovljenega obrekovanja o obč. gospodarstvu. Svetlo osebo kmetskega voditelja so hoteli obmetati z nesnago opravljanja in političnega sovraštva. — Dosegli ga niso, ker ga je ščitilo ljudstvo, kateremu on daruje svoje moči, zapostavljajoč lastne koristi in celo svoje zdravje. Dosegli ga niso, dasi je bil nadenj poklican močan aparat državnih in oblastnih poslancev SLS, da ga vrže. Dosegli tudi niso Kmetijske stranke, ki jo Radkovič zastopa in katera je v šentjernejski občini najdelavnejša v celem okraju. Uspehi so vidni: zmaga na celi črti!

Ponovno zaupanje Kmetijski stranki in nje nima predstavnikoma Antonu Radkoviču in Ivanu Fabjanu je dokaz ne samo dobre in smotrene napredne agitacije in organizacije, nego predvsem tudi gospodarske politične zrelosti občanov, ki so sijajen primer, kako je mogoče v slogi in edinosti nastopiti ter zmagati tudi v najhujšem sovražnem napadu.

Čast Št. Jerneja je rešena in delovanje dosedanjega občinskega odbora je prejelo najlepše spričevalo od ljudstva, kateremu je delo v obč. odboru namenjeno in posvečeno. Ob enem je odstranjena nevarnost, da bi tudi v tej občini nastopile razmere, kakršne vladajo v sosesčini, kjer komandirajo nepoklicani in neodgovorni, plačevati pa morajo kmetje, obrtniki in delavci, zakaj z drugimi rokami je lahko kače loviti.

Politični klerikalizem je doživel v Št. Jerneju svoj polom prvega reda. Naj bi temu sledili še drugi v občinah celega okraja, katerim naj bo Št. Jernej pobuda in svetla točka. Lepo krško dolino čakajo še velike naloge čaka premnogo težkega vztrajnega dela, da dobi vendar enkrat tako potrebno železniško zvezo: Brežice—Novo mesto, da se dvigne kmetsko gospodarstvo, s kmetskim blagostanjem pa tudi vzcvetita obrt in trgovina. Nebeško mila podgorjanska ravnina, prelepe domače vasi ob zeleni Krki naj zadobe poleg naravne krasote tudi njim primeren gospodarski razmah.

Posnemajmo Št. Jernej in vse bo doseženo, ko pride čas.

Pozdravljen Št. Jernej!

Minister policije pod policijsko kontrolo!

**Dr. Korošec v Macedoniji. — Potovanje pod policijskim nadzorstvom.
— Ljudje se ne upajo govoriti!**

Pretekli teden je krenil minister policije dr. Korošec na pot v Macedonijo (Južno Srbijo), da se na svoje oči prepriča, kakšno je stanje »javne varnosti« v južnih krajih naše države.

O njegovem potovanju so beograjski in slovenski klerikalni listi obširno poročali. Dr. Korošec je obiskal skoro vse večje kraje v Macedoniji, povsod so ga slovesno sprejemali občinski odbori in veliki župani in on je povsod govoril ljudem lepe in »patriotične« besede o ljubezni do domovine. Povsod je ljudem priporočal, naj ubogajo in zopet ubogajo in še enkrat ubogajo, kakor so tudi nekdanje študentske gospodinjice priporočale svojim dijakom: »Fantki, le pridni bodite in »golant«, pa vam bodo gospodje dali službo!« O, ta nesrečna »služba« in še bolj nesrečna hlapčevska duša! Nikjer pa časopisi ne poročajo, da bi bil dr. Korošec kje rekel ljudem, kakšne pravice da imajo in kam in kako naj se pritožijo, če se jim godi krivica! O pravici ni bilo ne duha ne sluha, ampak sama pokorščina, kakor so jo nam ubijali v glave takrat, ko smo bili še podaniki (in ne državljani) in grajščinski hlapci!

Resnica pa je, da je minister dr. Korošec na več krajih vprašal zbrane ljudi, če ima kdo kakšno pritožbo proti terorju. In glej — nihče se ni oglasil! Kakor da bi živeli ljudje tam doli v neke vrste novem paradizu, tako so bili vsi zadovoljni!

Vsa naša in tudi tuja javnost pa ve, da je tam doli strahovlade več ko dovolj. Pavle Radić se je pripeljal lani v avdijenco na Bled s prav vidno rano na čelu, ki je ni dobil v kakem gostilniškem pretepu, ampak od ljudi, ki jih je nahujskal nanj — kdo? To vedo vsi, ampak povedati se to ne sme! Tudi naš rojak posl. dr. Shvegl je občutil macedonsko knuto. A vendar ljudje danes molče na vpra-

šanje, če se ima kdo kaj za pritožiti proti terorju! Zakaj?

Stvar je taka: Dr. Korošec ni potoval v Macedonijo sam, ampak »spremljal« ga je tja doli šef policije g. Žika Lazić. »Spremljal« ga je seveda pod pretvezo, da mora skrbeti za osebno varnost dr. Korošca, da ga kakšni »kačaki« ne bi ubili, ali pa da ga ne bi pretepli morebiti isti ljudje, ki so pretepli tudi ministra Pavla Radića in ki jih gospod šef policije skoraj gotovo — prav nič ne pozna! To pa je bila, kakor rečeno, samo pretveza in prazen izgovor. V resnici je »spremljal« g. policijski šef svojega ministra tja doli samo zato, da ga kontrolira in nadzoruje, da si natanko zapomni vsako njegovo besedo, in da vsako besedo, ki bi jo bil morebiti izrekel dr. Korošec mučenikom v Macedoniji v tolažbo in pomirjenje, takoj sporoči — no, recimo beograjski čaršiji ali znani »porodici« ali kliki ali kakor že hočete! Ena sama beseda, napak rečena, in dr. Korošec bi bil frčal! Zato pa se g. šef policije od ministra policije ni odmaknil niti za korak, menda še takrat ne, ko je moral g. minister iti »nekam«!

Pravi »vladar« pri nas torej ni minister, ampak njemu podrejeni šef policije je vladar in gospodar! O, sveta caristična Rusija!

Ali je torej mogoče, da bi se kdo upal pritožiti pri ministru zaradi terorja v navzočnosti šefa policije in v navzočnosti upravnih uradnikov? Minister gre, policija pa ostane! In ta ima moč nad življenjem in smrtjo, ne minister! Zato je bilo čisto razumljivo, da so ljudje molčali.

Mi pa danes vemo vsaj to, kdo pri nas vlada in gospodari! Strahovita je sužnost, v katero je zabredel dr. Korošec na večno sramoto slovenskega imena!

carsko mesnico in ne gane niti z mezincem, da bi se to neverjetno izmzgavanje končalo.

Tako pada dan na dan SLS slovenskim in hrvaškim in sploh prečanskim kmetom v hrbet, namesto da bi jim pomagala, da se čim prej otresejo cincarskega mozganja!

»Slovenec« poje taki politiki navdušene slavonspeve. Ima prav! Dokler se ljudem ne bodo odprle oči, kam to pelje, ima prav!

Ampak kadar se bo ljudem zasvetilo in se bodo odprli tudi klerikalni možgani po deželi, bo jo! Sodba bo huda in tudi SLS ji ne bo ušla.

IZ STRANKE

Shodi Slovenske kmečke stranke.

V Trebnjem se vrši shod SKS v nedeljo, dne 6. maja, po prvi maši.

V Mokronogu se vrši shod dne 6. maja ob 3. uri popoldne pri tov. Aleks. Majcenu.

Na obeh shodih poroča tov. posl. Ivan Pucelj.

Zborovanje krajevnih organizacij SKS v Kranju.

V ponedeljek, dne 7. maja se vrši zborovanje vseh krajevnih organizacij SKS v Kranju pri Peterčku ob 10. uri. Na zborovanju poroča voditelj Slovenske kmečke stranke tov. Ivan Pucelj. — Prosim vse krajevne odbore, da se gotovo udeležijo. — Tomaž Križnar, predsednik okr. org.

Seleč. Občni zbor krajevne organizacije SKS se vrši v nedeljo dne 6. maja po prvi maši v Seleh. Prosim tovariše, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora. — Matko Dolenc, predsednik.

Želumlje. Na lepo uspelem in obilno obiskanem občnem zboru krajevne organizacije SKS v Zapotoku je bil izvoljen sledeči odbor: Martin Pangere, Sp. Golo, predsednik; Ivan Podlogar, Gor. Golo, tajnik; Anton Centa, Škrilje, blagajnik; odborniki: Ivan Podlogar, Želumlje, Martin Mavec, Gor. Golo, Alojzij Šteblaj, Sevnik, Andrej Kikelj, Zapotok, Franc Petrič, Savsko, Jože Kališar, Visoko; delegata: Ponikvar Fr. in Anton Centa. — Občnega zbora krajevne organizacije so se udeležila tudi društva kmetijskih fantov in deklet iz Želumlj, Škočjana in Iga s podpredsednikom Zveze tov. dr. Janže Novakom, ki je v živih slikah prikazal potrebo mogočne kmečke organizacije, ki bo čim prej pripeljala kmetijski pokret do zmage.

V Guštanju se je vršil v nedeljo dne 22. aprila t. l. ustanovni občni zbor krajevne organizacije SKS. Kot odposlanec okrožnega odbora je poročal tov. Kirbiš, kmet iz Prepolj. Zborovalci, katerih je bilo okoli 40, so z zanimanjem sledili izvajanjem tov. Kirbiša, ki je utemeljeval potrebo organizacije kmeta in delavca, da se osamosvojita in postaneta v resnici suveren faktor. Podkrepi je svoja izvajanja s tem, kar vsi ravno sedaj najhujše občutimo, ter dokazal, da so ravno gosposke stranke, predvsem SLS, tiste, ki nam nalagajo vedno huje sponje. Vsi zborovalci so bili enodušnega mnenja, da je treba, da se vsi kmetje, delavci in obrtniki združimo v Slovenski kmetijski stranki in pustimo tisto nemumno cepljenje, ki ni za drugo kot da zadosti častihlepju nekaterim. Izvolil se je sledeči krajevni odbor: predsednik Anton Štehar, posestnik; podpredsednik in krajevni zaupnik Luka Gostenčnik, posestnik; tajnik Jurij Cikulin, delavec; blagajnik: Franc Gostenčnik, posestnik; odborniki: Peter Štehar, posestnik in Anton Gorec, delavec. Prijavilo se je tudi več naročnikov za »Kmetijski list« in izročilo tov. Kirbišu naročnino.

Klerikalci in prečani.

Letos bomo praznovali desetletnico »ujedinjenja«. Deset let ni bogvekaj niti v življenju posameznika, še manj pa v življenju narodov in držav. Vendar pa ta doba zadoštuje, da moremo mirno presoditi rezultate kakšnega koraka, ki je včasih za dolgo vrsto let odločilen.

Mi živimo skupaj s srbijansko »bračo« torej deset let. Ne živimo pa s Hrvati in s Srbi samo skupaj kot enakopravni bratje in enakovredni državljani, ampak danes, po desetih letih, so se menda tudi največjemu topoglavcu odprli možgani, da spozna, da živimo vseh deset let pod srbijansko komando, ali bolje rečeno pod komando beograjskih cincarjev, ki v bratski vzajemnosti mozgajo srb-ske, hrvatske in slovenske kmete.

Nekaj časa smo v svojem »narodnem navdušenju« to strahovito izmzgavanje mirno trpeli. Rekli smo: »Naj bo, saj je Srbija v vojni silno mnogo trpela, torej ima pravico dobiti nekaj več od nas, da se popravi.«

Tako je šlo leto za letom. Mi smo plačevali, da smo bili črni, beograjska cincarija si je pa polnila žepe. Srbija še danes ni »popravljen«, ceste tam doli so naravnost strašne in srbski kmet hodi še danes v opankah in stanuje v »hišah« iz ilovice, zato pa se šopiri na naš račun in za naš denar beograjska pokvarjena gospoda v razkošnih palačah in potratno razmetava naš denar v razkošnih zabaviščih.

To je jako čuden in popolnoma nepriča-

kovan plod »ujedinjenja« in desetletnega skupnega življenja. Danes je tako, da je nekdanje urejena Slovenija mnogo na slabšem kakor je bila razdejana Srbija tik po vojni!

Tako stanje je začelo končno tudi bogati Vojvodini in bogati Hrvatski presedati. Preseda tudi Bosancem in Dalmatincem, kjer mrjo ljudje od lakote. Preseda tudi nam Slovincem, samo odkrito si tega še ne upa povedati vsak. Mi se pa upamo na glas povedati tudi to!

Odpor proti beograjskemu mozganju prečanskih krajev je danes v vseh prečanskih krajih splošen. Od Triglava pa do Donave in Drine gre glas: Prečani skupaj, brez razlike vere in jezika in stranke, sicer nas bodo kmalu vse skupaj pokopali!

Samo dve stranki sta, ki obupa prečanov nočeta videti: to so naši klerikalci in bosanski muslimani. Čudno, da sta to ravno dve »verski« stranki! Čudno pa to ni za tistega, ki zgodovino pozna, in zgodovina nas uči, da je visoka duhovščina vseh ver vedno na strani mogočnejšev, nikdar pa se ni zavzemala za zatiranje drugače, kakor da jim je priznala miloščino in »gnado«! Tako je bilo za časa kmečkih puntov, pred francosko revolucijo in pred revolucijo v Rusiji.

Tudi danes igra SLS isto igro s Slovenci ali bolje rečeno proti Slovincem in proti prečanom. SLS se valja v prahu pred beograjskimi cincarji, samo da uživa njihovo milost, naš rod doma pa propada, SLS nas goni v cin-

D O P I S I

Beričovo. Ob priliki velikih poplav leta 1926 so bila na spodnjem toku Kamniške Bistrice deloma poškodovana, deloma uničena dela, napravljena pri svoječasnih uravnavi Kamniške Bistrice. Takoj smo opozorili o tej škodi merodajne činitelje in pri prvem zasedanju oblasne skupščine februarja 1927 je bil sprejet predlog našega poslanca Ivana Pipana in sicer soglasno, da se oblastnemu odboru naroča, da ukrene vse potrebno v svrhu poprave regulacijskih del na Kamniški Bistrici, ki so bila poškodovana vsled poplav. Takrat bi se bilo dalo popravila izvršiti še z majhnimi stroški. Vsled malomarnosti pa postaja položaj od dne do dne hujši in v nevarnosti je tudi most preko Bistrice, do katerega je že sedaj prvotna struga popolnoma zasuta. Voda udara že pri normalnem stanju na oba dva bregova bivše struge in poplavlja njive in travnike v več sto metrov širokih pasovih na obeh straneh na 3 km dolžine. Škoda je ogromna, ker se ob vsaki kolikor večji vodi zasipajo plodna zemljišča s peskom in gručem, kar uničuje vsako rast. V nevarnosti sta okrajna cesta in most ter je promet po tej cesti ob vsakem nalivu popolnoma nemogoč. Ravno tako pa so v nevarnosti tudi posamezne hiše in naselbine ter je ljudstvo v neprestanem strahu pred katastrofo, ki je neizogibna, ako se takoj ne priskoči na pomoč. Struga Bistrice je do danes že zasuta v dolžini 900 m in je vsaki dan škoda ogromnejša, ki jo napravi trajno izpodjedanje nebrzdane Bistrice. Čudimo se, da niti centralna vlada, niti oblastni odbor ne posvečata tej ogromni škodi in veliki nevarnosti nikake pozornosti. Ako se bode to vprašanje še naprej zanemarjalo, bo nastalo še mnogo, mnogo več stroškov za uravnavo in poplavljenosti bo kmalu vsa spodnja Bistriška dolina in uničeno vse polje. Zadnji čas je, da se zgane centralna vlada in naša oblast ter kar najhitreje priskoči na pomoč tukajšnjemu prebivalstvu.

Stara Oselica. Iz našega kraja se malokdaj kaj izve, ker smo predaleč. Politično smo žalibog še zaostali, zato pa dobiva pri nas vedno večino SLS. To je zato, ker nam manjka izobrazbe. Pomagali pa si bomo s tem, da se bomo pridružili »Društvu kmečkih fantov in deklet« v bližnjem Sovodnju. Tam se bomo navzeli pristnega kmečkega duha in zato svetujem zlasti kmečkim fantom: Vsi v naše društvo!

Iz kranjskega okraja. Prišel mi je »Slovenec« dne 22. aprila t. l., št. 93, v roke, v katerem nekdo v uvodnem članku »Izza plota« pere zamorca in hoče svetu dokazati nepristransko, pravično delovanje SLS. Dopisnik tega uvodnika si je izbral za objektivno, nepristransko sodbo razsodnih čitateljev, katerim je delovanje klerikalne stranke temeljito znano iz prejšnjih časov, prav težko nalogo in vsebina onega članka zamore uveriti le kakega zaslepljenega, fanatičnega pristaša klerikalne stranke. En slučaj naj navajam, ki osvetljuje ravno nasprotno, kar se v uvodniku stavi za resnico, in enakih činov je izvršila SLS nebrojno: Med svetovno vojno, ko je bilo zaradi suše veliko pomanjkanje krme za živino, se je upeljala pomožna akcija v pomoč ogroženemu kmetškemu položaju v kranjskem okraju, da so dobili posestniki seno po znižani nabavni ceni. To akcijo je vodil pri nas klerikalni župan in neki g. župnik. O priliki, ko se je seno naročevalo, sem predlagal, da bi se namesto sena, ki morda ne bo dosti vredno, naročile otrobe za polovično ceno. Mnogi so moj nasvet odobraval in naročili otrobe, katere so dobili v Majdičevem mlinu v Kranju. Prav zadovoljni so bili oni, ki so otrobe naročili in dobili, nasprotno je pa vladala splošna nezadovoljnost pri onih, ki so dobili prav slabo seno. Najbolj nezadovoljen sem bil pa

pisec teh vrstic, ker sem naročil 1000 kg otrobov in meni napredno mislečemu se ni dalo ničesar, ker sem bil nasprotnik pristranskega klerikalnega režima, čeravno sem bil bolj potreben pomoči, kakor kak boljše situirani klerikalni pristaš, ki je dobil do 1500 kg otrobov za polovično ceno! Odobravati se pač mora vsak pravičen nepristranski ukrep, naj sledi iz klerikalne ali napredne stranke. Ob sodbo pa zasluži v polni meri klerikalna stranka, ki ni koristna kmetškim razmeram; to so nam dokazali oni zastopniki slovenskega ljudstva, ki sedijo v narodni skupščini z radikalnimi režimovci skupaj, ki uničujejo prečansko gospodarstvo in prečane. Ker se pa izvajanja gospoda člankarja »Izza plota« naslajajo na delovanje oblasne skupščine, počakajmo, da bomo videli, kako bo ona delila podpore za povzdigo kmetijstva? Kako znajo davke nalagati, so že pokazali. —k.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naš patron je zopet prijezdil na belem konju ter vzbudil spečo zemljo k novemu življenju. Z naravo vred se je zganila tudi naša mladina. Minulo nedeljo, 22. m. m. so jurjevski napredni fantje in dekleta vprizorili prvič v tem letu v prostorih Posojilnice veseloigro »Vdova Rošlinka«. Z nestrpnostjo smo pričakovali vsi, ki nas oder zanima, to prireditev, ki jo je vodil in režiral izobražen domač fant. Dejanje je poteklo še precej gladko, vendar so ga motili številni nedostatki. Balantač, že ves plešast, je včasih govoril in skakal kot kak dvajsetleten fant, včasih je bil gluhi, včasih ne. Kljub glasnemu govoru njegova oseba ni živela, zlasti še, ker vsled ponesrečene maske njegov obraz ni prišel do izraza. Manica je bila nekam tuja, preveč gosposka za kmetško hišo. Janez bi še bil, ko bi bil primerno maskiran, tako pa je njegov obraz izražal vse kaj drugega, kakor mladega, življenja polnega mladca. Tončki se je poznalo, da je novinka in da je režiser šel mimo nje. Ostale manjše vloge so bile še tako srednje rešene, le Tinče je bil naravnost mučen v govoru, ker je polovico besed kar požrl. Najbolje je rešila vlogo Rošlinka. Njeno doživetje je bilo res pravo, resnično. Vse dejanje je napolnjevala z neko prijetno domačnostjo, ki je potisnila v ozadje razne nedostate ostalih igralcev ter je vsled tega igra bila živahna in zanimiva. Obisk ni bil dovoljen. Med občinstvom je bilo razveseljivo število sosedov od Male Nedelje in od Sv. Antona. Slednjič bi omenil še k uvodnemu govoru, da bi naj bil stvarnejši, kajti boljša so velika dejanja pa male besede nego obratno. Fantje-novinci, le korajžno naprej, da vas bomo zopet kmalu videli na odru! — Jurjevčan.

Sromlje. Gospod Anton Petan ne bo naš župan! Tako se razlega glas po naši celi občini, ker mi volilci dobro vemo, komu bomo dali svoje zaupanje. Kdo in kako nam bo gospodaril, bomo določili sami. Naši klerikalci hočejo s svojim zavoženim gospodarstvom spraviti sleherni grudo na boben, vendar jim bo to izpodletelo. Na naših kandidatnih listah so ne samo predstavniki, temveč vsi odborniki močje, ki zastopajo pravico, poštenost in resnico. Sicer je že minilo od svetovne vojne deset let, vendar je nam še vedno v dobrem spominu, kaj ste počenjali takrat. Radi verjamemo, da se g. Petanu še sedaj cedijo sline po županski časti, kateri pa je že l. 1921 odklenkal mrtvaški zvon. Pasja taca, mirna bo di! — Up odplaval je po vodi — Ne damo več se praskati, — Nas že povsod dovolj boli! Ako pa je resnica, kakor pravijo g. župnik, da se sedaj pri občinskih volitvah gre za »pasji drek«, — želimo vsem klerikalcem 6. maja na Petanovo nedeljo dober tek.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Pri Jürji imamo že dosta društev, pa še vseeno premalo. V »Gorji pürgi« so mogli vkup spraviti še eno društvo, keremi pravijo »Pagat ultimo«. Dosta hlač sen razstrga v šoli, pa še v gimnaziji sen

bija par mescov, pa tak čeden sen ne grata, ka bi dobro razma, ka toti besedi pomenita. Tako pa sen se deno navčai ka se tistemi kuji, kak ga tisti lidje jašejo, kak pesmi pišejo, pravi Pegat, če sen si dobro zapon. To pa ven, ka pesmi sami zaljubljeni lidje pišejo. Znabit so v totem društvu tudi zaljubljeni, vači ne bi meli takega imena. — Teko latinski sen tudi zgraba, ka se ultimo pravi »zadij« ali nekak tak. Samo to ne verjen, ka so toti lidje zadnjič zaljubljeni. Tudi kartajo se tan v toten društvu. Jaz se tudi ven kartati dureka, pa še tega vekega dureka tudi; šnopsla že tudi sen, samo zaj nečem več, ka sen enok tri frtalje vina zašpila. Na totih kartah, kak imajo jih ovi, pa so nekšne smešne podobice gor. Nekše številke, kuji ni ne ven kaj vse. Zato pa se jaz ne razmin na je. Tiste jihove karte že tak vun vidijo, kak lože 14 dni v hlevi obešene bile, ka bi se muhe gor lovile. Pa nekše črne bukvice majo tan, ka nekaj notri vpisavlejo, pa se vsekdar kregajo poleg. Navuča pa jih je pre eden, ka očali nosi, pa včasih tudi ta pride. Samo če pri kartah nema več sreče kak pri jürjevskih pucih, te je slabo z jin. Kak dugo de toto društvo ževelo, sen jako radoveden — no pa mo te že vidli in na znaje dali.

Izkoriščajte do mozga. (Dopis.) Kadar čitam o delovanju naših klerikalcev, pridejo mi na misel besede znanca S., kateri je takole povedal: Svoj čas, ko sem bil zaupnik klerikalne stranke, so nam ob vsakem sestanku zaupnikov v Ljubljani priporočali: Izkoriščajte onega, ki ni z nami, do mozga. Tako gre torej naprej in izkorišča se vsak položaj. To je najvišje klerikalno načelo. Bilo je, da je naš pristaš na Dolenjskem bil naiven dovolj, ko je mislil, da klerikalci našo stranko s tem priznavajo, ker so njihovi veljaki pošiljali svoje podložne k njemu, češ, pojte k njemu, naj piše Puceljnu, ki je minister, da vam pomaga. Kakor rečeno, se je naš mož temeljito motil, ker klerikalcem ni bilo na tem, da bi našo stranko priznavali, šlo se jim je le za: »Izkoriščajte!« Sveto geslo klerikalcev. Ni se torej čuditi, ako se drže klerikalcev kot klop vse pijavke, ker imajo dvojno korist. Klerikalci jim pomagajo magari drugim na škodo in kmetijci jih pustijo, kjer in kakor so. Drugi pa trpijo od klerikalcev zadane jim krivice, katerih nasprotniki niti ne popravijo, da s tem pokažejo seveda, da niso taki, kakor so oni. Ne rečem, zob za zob, ampak umestno bi bilo: kakor ti meni, tako jaz tebi, dokler se klerikalci ne poboljšajo ter zlobna in krivična dejanja ne opustijo. Kmet P.

Klerikalni shod pri Mali Nedelji. Hinavščina govornika in obljube. — Prezetinci, meseca aprila. — V nedeljo dne 15. t. m. se je vršil shod SLS, ki je seveda bil malo buren. Zato je potrebno, da ga malo opišem. — Pri rani službi božji se je duhovnikom nekam mudilo. Čudno. Takoj po pridigi se je pričel shod, seveda poleg cerkve. Na shodu je bilo le 50 moških in par žensk. Skoro polovica mož je odšla domov. Klerikalni priganjači so pa gotovo videli do 300 ljudi na shodu. Imeli so menda povečalne oči. Sedaj pa poslušajmo g. Hohnjeca. Najprej prične o Mussoliniju. Ta del govora je bil tako dolgočasen, da je nekaterim bilo bolj na spanje kakor pa na poslušanje. Zatem prične hvalisati na vso moč delo SLS. Popisoval je razne »dobre« SLS. A je pozabil na 82. paragraf, ki je sedaj preložen na število 67., in na neznosne davke, ki jih je naša SLS naložila delavcu, kmetu in obrtniku. Zagovarjal je na vse načine sedanje visoke davke. Je pač moral zagovarjati farbarijo SLS in njene pomočnice NRS. Kako se le upa tajiti, da ni SLS kriva, če so davki visoki. Ali ni ona kriva tega? SLS, ki je v Sloveniji dobila večino, pa ne gleda za svoje volilce. Sramota! SLS bi lahko kaj pripomogla za Slovenijo, pa noče. Njej je samo za to, da sedi na ministrskih stolčkih. Kmeta

TEDENSKI KOLEDAR.

6. maja, nedelja: Ivan Pf.
 7. maja, ponedeljek: Stanislav.
 8. maja, torek: Mihael E.
 9. maja, sredo: Gregor.
 10. maja, četrtek: Izidor.
 11. maja, petek: Gangolf.
 12. maja, sobota: Pankrac.

SEJMI.

7. maja: Brežice, Sp. Kostrivnica.
 8. maja: Šmarje, Završe, Polje.
 10. maja: Toplice, Sodražica.
 12. maja: Zagorje, Koprivnik, Vel. Loka, Lemberg, Planina na Št., Slov. gradec, Teharje.

Št. Vid pri Ptuj. V zadnji številki smo priobčili dopis iz Št. Vida pri Ptuj. Naknadno pa izvemo, da naše informacije, v kolikor se tičejo hrane vlč. g. novega župnika v zvezi z gg. graškimi minoriti niso povsem točne. Zategadelj preklicujemo dotični odstavek resnici na ljubo, pa tudi iz našega principa, ker nočemo nikomur delati krivice — vedoma.

Nogavice iz prave ali umetne svile

Vsaka dama vé, koliko veljajo njene nogavice, in radi tega treba paziti, da bodo vedno popolnoma v redu.

Z „RADIONOM“ lahko perete nogavice kolikorkrat hočete, one ne bodo izgubile svoj prvotni sijaj.

Eno pravilo je važno: Vedno je treba „RADION“ v mrzli vodi raztopiti, a potem nogavice izprati v mlačni raztopini. Polem izprati s čisto vodo in razprostrti, da se suše.

S takim pranjem bodo nogavice ohranile svoj sijaj in svoj svileni izgled.

pa pusti, da se mu prodajajo domovi zavoljo davkov. Nehvaležnica! Ti si izdala Slovence velikosrbski radikalski kapitalistični stranki. Kdo naj veruje izdajalcu? Nikdo! Proč s tlačiteljem kmeta! Malonedelčani, proč od SLS in njene pogubonosne politike. — Za tem se g. govornik spravi na g. Radića in Pribečevića. Samo g. govornik si ju ni upal preveč črniti. Omenil je, da bi SLS šla z Radićem. Mi pa vemo, da tega ne bo. — Malonedelčani, iz tega shoda ste izprevideali, kaka je SLS in nje pomočnica NRS. Zato proč od nje. Naj živi mladi duh naprednosti! Malonedelčani, spreglejte vendar, kako vas vodi SLS v nič in v propast. Kmetje, proč od stranke, ki je na videz ovca, a je v resnici volk, oblečen v ovčjo kožo. Vsi bodimo za to, da zmaga duh mlade demokracije. Naj živi KDK!

Zg. Otave nad Begunjami. V sredi naše prijazne hribovske vasice tam pred hišo tovariša Zalarja je bil postavljen prejšnjo nedeljo s požrtvovalnostjo naših odličnih fantov in mož krasen velikanski mlaj, ki je oznanjal vsej okolici tja doli do cerkniškega jezera, da se vrši na Zg. Otavah prva kmetijska veselica! Veselico je priredila tukajšnja delavna kmetijska podružnica pod spretnim vodstvom svojega predsednika Jožeta Zalarja in tov. odbornikov, ki so vsi brez izjeme z vso požrtvovalnostjo na veselici sodelovali. Vremena nismo imeli na Otavah ta dan baš lepega, a veselica je kljub temu prav lepo uspela. Hvaležna zasluga za tako lep uspeh pa gre predvsem našim mladim brhkim in pridnim dekletom, ki so stregle na veselici in prodajale srečke s takim veseljem in z vsestranskim zanimanjem, da je res vse hvale vredno. Posebna zahvala za sodelovanje gre tudi pevskemu zboru, ki nam je zapel dokaj tako lepih pesmi, da je bilo veselje. Pa tudi naših vrlih muzikantov ne smemo prezreti, ki so tako neumorno vlekli in spuščali z meha vse se posekočnice, da se je vrtelo in rajalo vse mlado in staro v največjem zadovoljstvu tja v pozno noč. Da je bila veselica še pestrejša, so jo posetili v obilnem številu tudi veseli turisti iz Ljubljane, kamor je bilo najbrž videti naš ponosni mlaj.

NOVICE IN RAZNO

Važno zborovanje. V nedeljo, dne 15. aprila je sklical v Kamnik tamošnji župan g. Fr. Kratnar pomembno in važno zborovanje županov celega okraja ter povabil zastopnike vojaških in samoupravnih oblasti, na katerem so razpravljali o železniški zvezi Kamnik—Savinjska dolina. Okr. glavar v p. g. Župnek je imel izčrpno predavanje, nakar je utemeljeval potrebo te železniške zveze z gospodarskega stališča g. Anton Cerar. Sklenjeno je bilo, zainteresirati vse merodajne kroge, da bi se omenjena železniška zveza pričela graditi že iz nameravanega velikega inozemskega posojila.

5 milijonov dinarjev za žrtve potresa. Na predlog kmetjsko-demokratske koalicije je sklenila narodna skupščina v Beogradu, da se pošlje za od potresa oškodovane prebivalce v Bolgarijo 3 milijone dinarjev in za Grke 2 milijona. — Po zadnjih poročilih iz Bolgarije, je tam vsega skupaj porušenih 10.000 hiš in nad 200.000 ljudi brez strehe. Škoda znaša okrog dve milijardi levov. V Grčiji je do tal porušeno starodavno mesto Korint. Potres je tako temeljito opravil svoje delo, da ni ostal niti kamen na kamenu in na tem mestu ne bodo več gradili hiš. Potresni sunki se pa še vedno ponavljajo. Človekoljubno mednarodno društvo »Rdeči križ« je po vseh državah uvedlo akcijo za zbiranje darov in podpor. — Neki italijanski učenjak za zemeljske potrese je prorokoval za 4. in 5. maja najjačje potresne sunke. In sicer bodo menda ti potresi nastali v severni Afriki, Grčiji, Italiji in Turčiji.

Ministrski predsednik in zajci. Jugoslovanski ministrski predsednik Vukičević je znan lovec. Mnogo več se mudi na lovu kakor v uradu. Ko je bil pred tedni na radikalnem shodu v Vel. Bečkerek, so mu nasprotniki med govorom spustili na oder dva divja zajca, ki sta preplašena ušla med zborovalce. Pravijo, da se je Vukičević mnogo bolj zanimal za zajce, kakor za zborovalce.

Pomagajte bratom! Po vseh krajih Slovenije so se organizirali odbori za zbiranje prispevkov za ubogo bolgarsko ljudstvo, ki jim je potres uničil vse. Kdor more, naj prispeva po svojih močeh. V nesreči jim pomagajmo!

Agrarne operacije v mariborski oblasti. Ker je prevzela posle agrarnih operacij oblastna samouprava, se bo vršil počenši s 3. majem t. l. — do preselitve urada v Maribor — uradni dan komisarja za agrarne operacije v mariborski oblasti vsak prvi četrtek v mesecu od 10. do 13. ure v palači mariborskega oblastnega odbora v Vrazovi ulici št. 5, soba št. 24-I. Kadar je prvi četrtek v mesecu praznik, se vrši uradni dan prihodnji četrtek.

Svetinje-Ivanjkovei. Malonedeljski diletanti priredijo v nedeljo, 13. maja točno ob 4. uri v dvorani pri kolodvoru (g. Petovar) velezabavno igro »Martin Krpan«. Po igri ljudska veselica s plesom. Vabljeni vsi domači in okoličani!

Požar je te dni popolnoma uničil vas Katoliško selište v bližini Osijeka. Pogorelo je 12 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji, pridelki in živino. Škoda se ceni na 300 tisoč dinarjev.

Borba z volkom. V Hercegovini so se pojavile zopet večje črede volkov, ki ogrožajo vasi po deželi. Pretekli teden se je pojavila ena čreda volkov v bližini Nevesinja in napadla čredo ovac nekega tamošnjega kmeta. Ko je pastir opazil, kako beži volk z največjo ovco v gobcu, se je spustil za njim in ga hotel pobiti, toda volk se je obrnil, zagrabil pastirja za roko in mu odgriznil tri prste ter nato mirno odnesel svoj plen.

Člani občinskega sveta iz Prage v Ljubljani. Pretekli teden so posetili zastopniki mesta Prage vsa tri glavna mesta Jugoslavije. V Ljubljani so bili Čehi izredno lepo sprejeti. Čehi so podarili Ljubljani lepo izdelan umetniški kip svetega Jurija.

Mala Nedelja. V nedeljo, 6. maja ob pol 4. uri vsi od blizu in daleč v Društveni dom k veleabavni igri »Martin Krpan«. Po igri ljudska veselica s plesom.

Tvornica za asfalt. Mesto Sarajevo je sklenilo zgraditi tekom prihodnjih treh mesecev veliko tvornico za asfalt. Tvornica bo služila predvsem za tlakovanje sarajevskih ulic.

Strašna nesreča v Novem Sadu. Pretekli petek se je dogodila na novosadskem letališču težka letalska nesreča. Dva šolska aeroplana sta se dvignila v zrak in v višini okrog 40 metrov sta se zaletela eden v drugega. Posledice so bile strašne. Letala sta bila naenkrat v plamenih in sta nato s strašno silo padla na zemljo. Aeroplana sta se popolnoma razbila in zgorela, a letalca na mestu mrtva. Eden od njih je bil povsem zgozlen.

»Praktičen« ravnatelj kaznilnice. Ravnatelj kaznilnice v Kovnu pride te dni pred porotno sodišče, ker je na neverjetno zvit način izkoriščal svoj položaj. Svoje kaznjence, tatove in vlomilce, je razdelil na grupe in z njimi po celi Litavski izvrševal razbojstva. Kaznjenci so morali ves plen donášati svojemu ravnatelju, ki ga je potem pravično razdelil med nje. Ker si je pa enkrat ves dragocen plen pridržal za sebe, so ga kaznjenci ovadili ter mu tudi takoj pripravili mesto v svoji sredi.

Ognjenik Krakatao zopet bljuje. Znani ognjenik Krakatao na otoku Javi je ponovno začel delovati. Vroča lava kipi iz žrela dvajset metrov visoko, pod zemljo pa se sliši votlo bobnenje. Ljudstvo s strahom pričakuje katastrofe in mislijo, da bo konec sveta.

Turčija kupuje konje v Jugoslaviji. V Osijek je prispela komisija ministrstva za zunanje zadeve turške republike, ki je prišla v Jugoslavijo, da nakupi konje za Turčijo. Komisija bo v to svrhu obiskala tudi druge pokrajine naše države.

Oče umoril tri otroke in sebe. Na Dunaju je te dni umoril brezposelni čevljarški pomočnik svoje tri otroke in nato še sam sebe. Grozen čin je izvršil v obupu, ker se je nahajal brez sredstev na cesti.

Napoleon in tobak. Napoleon ni nikdar kadil. Pripoveduje se, da je samo enkrat poskusil kaditi in celo tedaj s slabimi posledicami. Nekoč mu je neki perzijski poslanik ob priliki potovanja skoz Pariz poklonil krasno lulo in Napoleon, da bi gostu izpolnil željo, je pipo prižgal. Toda kmalu se je pričelo velikemu zmagovalcu vrteti po glavi in je postal poseben prostor ter povrnil zajutrek materi zemlji. Po tem dogodku ni Napoleon nikdar več kadil. »Ta stvar je za Orient,« je rekel, »ker je tam zemlja sanj in lenobe. Za priden narod, kakor so Francozi, pa tobak nima smisla, ker samo kvari zdravje. Zato treba proti tej travi poseben zakon uvesti.« In res je Napoleon kmalu nato izdal zakon o monopolu tobaka.

Nedolžna Judita. V madžarskem mestu Segedinu se je nedavno ponovil proces proti neki čarovnici, kateri je trajal tri sto let. V onih časih je mlada in lepa Judita v kratkem času pokopala tri može, radi česar je bila obtožena kot čarovnica, ki je z vragom sklenila zvezo, in obsojena je bila na smrt na grmadi. Našle so se tudi priče, ki so pričale, kako je čarovnica občevala z vragom. Judita je bila sežgana na grmadi. Njeni potomci, prepričani, da je bila Judita nedolžna, so poskušali proces obnoviti in oprati z njega grdi madež čarovništva. Toda vse zastoj. Te dni je zopet nek potomec prošil za obnovo procesa in sodišče je proglasilo Judito za nedolžno.

Zločin kurjača. Na rumunski železniški progi Bukarest—Jassy se je dogodil prejšnji teden nezasiščen zločin. Strojvodja Mencev se je skregal s kurjačem. Kurjač je v prepiru udaril strojvodjo z lopato po glavi, nakar ga

je onesveščenega porinil v peč, da je nesrečno živ zgorel. Oblasti so prišle zločinu na sled in kurjača aretirale.

Leta 1926 je izvozila Sovjetska Rusija 45.400 ton sladkorja, lani pa 130.000 ton (ena tona je 1000 kg).

Kitajski zdravniki. V Harbinu v Mandžuriji se je te dni dogodil zelo zanimiv slučaj. Neki Mongol, kateri je bil zaposlen pri graditvi rusko-kitajske železnice, je obiskal tam uradujočega ruskega zdravnika in mu potožil o neznosnih bolečinah, ki ga mučijo v želodcu in drobovju. Ko ga je zdravnik pregledal na Röntgenovem aparatu, je opazil, da ima v želodcu neke trde predmete. Izvedel je takoj na bolniku operacijo in na svoje veliko začudenje je našel v želodcu nič manj kakor en in pol kilograma železa. Ko ga je kasneje vprašal, kako je prišlo železo v želodec, mu je Mongol rekel, da je pred tem iskal nasveta pri nekem kitajskem zdravniku, ki mu je ugotovil, da ima premalo železa v krvi in da ga mora preskrbeti. Ukazal mu je zmleti star železni lonec ter tako zmletega železa použiti vsak dan po eno žlico in nato čašo čaja.

Album slovenskih književnikov. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Uredil dr. Janko Šlebinger. Četrtek, 139 strani slik v bakrotisku in 29 strani teksta. — Pred nami je monumentalno delo, kakršnega smo do sedaj pogrešali na domačem knjižnem trgu in s kakršnim se morejo ponášati le veliki narodi. Razkošno opremljen album nam dostojno predstavlja 267 mož, ki so od početka naše književnosti pa do današnjih dni kakorkoli pomagali graditi našo prosveto. Uvažujoč, da more »Album slovenskih književnikov« le tedaj doseči svoj namen, ako bo dostopen vsakemu kupcu, mu je določilo založništvo, ne glede na bogato opremo in visoke stroške, skrajno nizko ceno, ki velja do 5. maja 1928 broširan Din 130—, elegantno po izvirnem umetniškem načrtu v platno vezan, v omotu in kartonasti kaseti Din 160—. Po 5. maju velja broširana knjiga Din 150—, vezana Din 180—. Album toplo priporočamo kot najlepše darilo.

PODLISTEK

V odvisnosti od gospode.

Povest.

Napisal Franc Tovornik, kmet.

(Nadaljevanje.)

»Pa le-to je čudno: En sam dedec je, pa dela s toliko množico ljudi, kar hoče. Ali bi bilo to mogoče, ako se mi zavedamo svoje moči? Niti z mezincem bi ne bilo treba ganiti, če bi se zavedali, kdo smo mi, kaj pomenimo, kakšna je naša moč! Od našega dela je vendar vse odvisno. Ako mi nehamo obdelovati polje, lahko prior dan na dan blagoslavlja, pa ne bo v jeseni kaj desetiniti. In ta pokorščina, ki nam jo vedno zabičavajo! Čast, kj io moramo skazovati ljudem, kateri je ne zaslužijo. Čast samo tistemu, ki kaj koristnega izvrši! Izkazovati čast in se klanjati ljudem, ki delajo iz kruha in mesa samo gnoj, ko mi delamo obratno, se pravi izkazovati čast in klanjati se oslovi senc!«

Pri slednjih besedah se Pavle naglo ozre na vse strani, ali ga kdo ne sliši. Skušnja ga je že izučila, da je resničen pregovor: »Govorjenje je srebro, molk pa zlato.«

Toda zopet si je mislil. Ako bi veliki misleci in idealisti, to kar so čutili v svoji notranjosti, obdržali za sebe, bi ljudje ostali vedno enaki. Nobenega napredka, ne v tehničnem in niti v verskem oziru bi ne bilo.

Krist je svoje nauke, — ki so bili za tedanjí čas vsekrog prekucuški, anarhistični, čisto v duhu socijalnega napredka, kakor ga hočejo danes nižji razredi, tudi javno razlagal, si izbral apostole in te najprvo dodobra utrdil v njih. In njegovi nauki so preobrazili svet vsaj po mišljenju, če ne že dejansko.

Naša vera je v naukih in načelih silno lepa. Toda vladajoči jo tu pa tam tako nesramno izrabljajo, da človek trpin, ki zna z očmi gledati in opazovati, nehote začne dvomiti nad vero samo.

Posebno kadar nam gosposka dela očitno krivico tako, da jo vsak še tako prost človek vidi, nato pa nam pridigajo, kako je vse božja volja, takrat ne more človek drugače, nego dá si misli: Take nauke si je izmislila gosposka sama, da z njo vlada trpin! Bog pa pusti, da garamo, če si nočemo sami odpo-moči.

Taki in podobni so bili pogovori med Pavletom in Julčko. Čisto drugačni, kot jih imajo običajno mladi zaljubljeni ljudje. Videla se je v njih žalost za sedanjost in mučna skrb za prihodnost.

VI.

Blížal se je tisti veseli praznik, ko praznuje človeštvo spomin rojstva našega rešenika Krista.

Z nekakim nemirom in skrbjo se pripravljala za te praznike staro in mlado. Od nekdanj je bilo tako in bo menda ostalo.

Dekleta napravljajo jaslice, okinčajo božično drevesce, napravljajo vence z umetni-mi rožami iz papirja in zaljšajo svoja biva-lišča.

Seveda je vse to napravljeno na vse mogoče načine. Nekaterim se ne more odrekati lepega okusa. Ponekod pa je različne take navlake polovico preveč. Ako je soba mala, kakor je večina sob malih kmetov, in je vsa napolnjena z venci, slikami itd., da se skoro stene ne vidijo, ni to ravno najlepše. Koliko pa se pod temi rečmi skriva različnega mrčesa in nesnage, ker se ne dá lahko snažiti!

Matere-gospodinje pripravljajo potice, kolače, razna peciva, kolikor katera premore

po gmotni, v prvi vrsti pa tudi umstveni zmognosti.

Seveda tudi kuhinjska veda napreduje tako, da bi Julčka, ki je pripravljala za Božič pred tolikimi leti, danes strmela, če bi videla priprave naših gospodinj, posebno onih, ki so obiskale kako kmetijsko ali gospodinjsko šolo.

Na sveti večer so bili skoro vsi moški, predno so šli k polnočnicam, že pri Muhcu.

Gospodinje so se sicer hudovale, zakaj vendar na tak velik praznik ne bi ostali doma. Ostajali pa niso tam, ampak vsak je hitro spil svoj eden ali dva poliča vina, kakoršna je pač bila večerja, ker po njej se je ravnala žeja, a na to jo je odkuril domov. Vsi pa so tajili proti ženam, da so bili pri Muhcu!

Vsak je imel kak izgovor pripravljen. Ta je bil pri sosedu, oni v hlevu, kjer je živina mukala, pa je pogledal, če ni prišla mōra krave molzt; tretji je slišal, kako je v kašči nekaj zaropotalo, pa je šel opazovat, če ni morda kdo takih tam, ki ne razločuje med mojim in tvojim ter se njegovo ime v slovenščini naprej in nazaj enako glasi.

Edino pri Goršekovih so bili doma. Celo Gašper ni šel nikamor. Imeli so važne pogo-vore. Po praznikih bi imela biti poroka Pavleta in Julčke.

Na zunanje so se kaj malo pripravljali. Redko je kateri proti vašanom črnil besedico, a še to samo takrat, kadar je kdo napeljal na to. Sklenila sta ženin in nevesta, da želita gostijo bolj v mirnem slogu. Brez posebnega hrupa, a zato v tem večjem srčnem veselju. Veselje je kvarila samo še skrb, kako se bo iztekla tista »prva noč« v samo-stanu.

Za to, da bo samostancem tista »pravica prve noči« ostala za vedno v spominu, je bilo že vse poskrbljeno.

(Dolje prih.)

NARODNI GOSPODAR.

Neplodnost govedi.

Z našo živinorejo nikakor ne moremo priti na zeleno vejo. Še zmiraj se občutijo posledice svetovne vojne, ki je prizadejala naši živinoreji mnogo škode v številnem in kakovostnem oziru.

K vsemu temu se je pridružila še neplodnost naših krav in telic, ki je ena glavnih ovir pri številnem napredovanju govedi.

Vsled neplodnosti naših plemenskih govedi opazujemo pomanjkanje zdravega pomladka; poleg tega so pa živinorejci prisiljeni oddajati svoje najboljše telice radi neplodnosti mesarjem v zakol.

Vzroki neplodnosti so razni.

Danes se bomo pomenili samo o enem vzroku neplodnosti: o kužnem katarju spolovil, ki je nezgoden posebno zato, ker se zdravstveno stanje obolelih živali v večini slučajev sploh ne spremeni, ter posestniki živine na to bolezen sploh ne postanejo pozorni; pač pa občutijo njene posledice.

Kužni katar spolovil je danes razširjen po celi ljubljanski oblasti. Kot praktičen živinozdravnik imel sem priliko ugotoviti, da vlada ta bolezen v nekaterih občinah v toliki meri, da je 50—75% vseh plemenskih govedi okuženih.

To bolezen povzroča neka jako trdoživa, odporna klica (streptokok), katero prenese okužen bik na krave in telice prilikom zaskoka. Živali se pa morejo tudi v hlevu ena od druge okužiti.

Najlažje je kužni katar spolovil ugotoviti pri telicah, ki imajo še nežno sluzno kožo nožnice, dočim je ugotovitev bolezn pri starih kravah kakor tudi pri bikih večkrat otežena.

Znaki bolezni: Par dni po okužitvi se pojavijo v sluznici nožnice mali vozlički v rdečem krogu v velikosti prosa. Sluznica izgleda bolj rdeča, posebno okoli nadražila. Če se te vozličke dobro opazuje, se vidi, da so razvrščeni po sluznici v malih lisah in gubah. Ako se sluznica s prstom obtipa, se občuti, da je sluznica zrnčasta, dočim je zdrava sluznica popolnoma gladka in »rosa« barve. Iz nožnice se izceja sluzasto-gnojna tekočina, posebno v začetku obolenja. V 3—4 tednih oblede vozlički, gnojni iztok v večini slučajev preneha, sluzokoža postane potem rmenkaste barve. To kronično stanje traja potem več mesecev.

Ugotovljeno je, da se v krajih, kjer vlada ta bolezen, opazuje neplodnost plemenskih govedi. Bil je čas, ko so vso krivdo za neplodnost krav in telic pripisovali tej bolezni. Pozneje se je trdilo, da ta bolezen sploh nima nobenega vpliva na neplodnost živali. Kakor v večini slučajev, bo tudi v tem resnica na sredini. Danes je dokazano, da ima kužni katar spolovil vendar vpliv na neplodnost krav. Sam sem imel najboljšo priliko opazovati, da so se krave, katere so se s pravilnim zdrav-

ljenjem pozdravile, zopet redovno otelele. Opazilo se je tudi, da živali, ki so po tej bolezni okužene, zelo rade zvržejo.

Kakšen je torej vpliv kužnega katarja spolovil in na kakšen način povzroča neplodnost živali?

Na kratko naj omenim vse možnosti, ki morejo priti v poštev:

1. Živci razbolenega nadražila morejo pri zaskoku pod pritiskom bikovega spolovila povzročiti reflektorično zaprtje materičnega ustja, tako da je onemogočena oploditev.

2. V iztoku, ki ga povzroča kužni katar spolovil, se nahajajo gotov strupi (toksini), ki morejo uničiti moško seme ter ga onemogočiti za oploditev ženskega jajca.

3. Klice (streptokoki), ki povzročajo kužni katar spolovil, morejo pod gotovimi pogoji priti tudi v sluznico maternice ter tako povzročiti, da se žival sploh ne obreji ali pa že v prvih tednih brejosti zvrže.

4. Kužni katar spolovil more povzročiti tudi dispozicijo za kužno zvrženje (abortus) in sicer na ta način, da olajša sprejetje klic, ki povzročajo kužno zvrženje.

Kakor vidimo, obstoje kar štiri možnosti, radi katerih naše krave ne ostanejo breje ter zvrjavajo. Imamo torej dosti vzroka, da to bolezen temeljito iztrebimo iz naših hlevov.

Živinozdravnik R.

* * *

Izpiti za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre so razpisani na 18. in 27. junija 1928. Prošnje za pripustitev k izpitu je treba vložiti pri izpitni komisiji v Ljubljani, Turjaški trg št. 1, najkasneje do 26. maja 1928.

'TEŽAKOVO OLJE'

dobi se samo pri tt.:

M. TEŽAK, Zagreb, Gunduličeva 13

Navodila brezplačno!

Najstarejša in vodilna tvrdka

Alfa - Separator d. d

(A. Penič)

Zagreb, Gunduličeva ul. 63

Telefon št. 24-13.

Priznana najboljša tovarna mlečarskih strojev in potrebščin kakor: Originalnih Alfa-Separatorjev, Alfa-kant za transport mleka, Alfa-brzoparilnih kotlov ter vseh mlečarskih potrebščin.

Zahtevajte ceniko!

Zastopstvo za Slovenijo:

Mlekarna Krištof

Ljubljana, Sv. Petra cesta 60.

48. redni občni zbor »Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice, r. z. z. n. z. v Ljubljani« se je vršil dne 26. aprila. Iz poročila ravnateljstva posnemamo sledeče: Upravno premoženje tega najstarejšega slovenskega zavoda v Ljubljani je doseglo dne 31. decembra 1927 Din 158.920.680-73. Stalno naraščajoče hranilne vloge izkazujejo Din 151.990.336-36. Prirastek v letu 1927 znaša Din 25.154.714-05. Dasi je ostala obrestna mera hranilnih vlog v preteklem letu neizpremenjena, je zavod v zaščito domačega trga in v svrhu ublažitve vladajoče gospodarske krize izdatno zniževal obrestno mero posojil, kar je tem lažje storil, ker je po uspešnem poslovanju malone petih desetletij dovolj krepko fundiran in v vseh postavkah popolnoma krit. Vsled tega se je dvignilo, zlasti s kratkoročnimi krediti v zadnjih letnih mesecih stanje posojil za 22 milijonov 739.597-40 ter naraslo na 124.147.457-29 dinarjev. Rezervni zakladi so se zvišali po pripisu dotacij iz novega čistega dobička in po delni valorizaciji zavodovih nepremičnin na skupno Din 6.650.997-77. Portfelj vrednostnih listin, znižan in previdno odpisan na 6 milijonov 502.119— Din, vsebuje izključno domače solidne papirje, vsi avstrijski in ogrski efekti so že pred leti izbrisani. Ob trajnem, znatnem zniževanju obrestne mere pri kreditih, ob visoki vsoti vedno razpoložljivega denarja in po strogo izvršenih odpisih znaša čisti dobiček Din 408.337-33, od katerega se je ponovno določilo Din 70.000— za razne občekoristne narodne namene, katerim so se že med upravnim letom na račun uradnih stroškov naklanjale znatne vsote. Občni zbor je izven tega določil iz tekočih sredstev Din 100.000— v svrhu pospešitve ustanovitve »Akademije znanosti in umetnosti« v Ljubljani.

* * *

Ljutomer. Običajna pomladanska konjska dirka se vrši v nedeljo dne 6. maja 1928 ob 14. uri na dirkališču Cven pri Ljutomeru. Vsi prijatelji konjskega športa se vabijo k obilni udeležbi. Na dirkališču svira ljutomerska mestna godba in je preskrbljeno tudi za okrepčila. Vstopnina znaša: stojišča Din 3—, sedeži pa Din 10—.

Ljutomer. Licencovanje plemenskih bikov se vrši v ljutomerskem srezu v času od 7. do 11. maja 1928 in sicer za sodni okraj Ljutomer dne 7. maja v Ljutomeru, Križevcih in na Gorici, dne 8. maja v Brnoslavcih, pri Mali Nedelji in v Brekovcih; za sodni okraj Gornja Radgona dne 10. maja v Radencih, v Črešnjecih, Gornji Radgoni, Apačah in Drobincih, dne 11. maja pa na Ščavnici, v Ivanjševcih, Očeslavcih in pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Prigon vseh nad 15 mesecev starih bikov je obvezen. Licencovali se bodo biki simendolske, pincgavske in marjadvorske pasme.

Plemenski sejmi za bike v radovljiškem okraju. Ob priliki letošnjih licencovanj v radovljiškem okraju se priredijo istočasno in na istih mestih (sejmiščah) tudi plemenski sejmi za bike. Licencovanja bikov oziroma plemenski sejmi se vršijo: dne 4. maja na Jesenicah, 5. maja v Kranjski gori, 15. maja v Lescah in 16. maja v Bohinjski Bistrici. Na Jesenicah in v Kranjski gori se vrši istočasno tudi razstava krav in telic s premovanjem. Interesente za gorenjsko pincgavsko govedo, ki je splošno znano po svoji zmrznosti in visoki mlečnosti, se zlasti opozarja na plemenski sejm v Lescah dne 15. maja, kamor bodo prignani biki iz 15 občin ter bo tu marsikateri lep plemenjak na prodaj za zmerno ceno.

KMETSKE HRANILNE IN POSOJILNE DOM

Račun pošne hranilnice št. 14257

reg. zadr. z neomej. zav.

Brzjavke »Kmetijski dom«. Telefon št. 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročtvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na 6% brez od-

čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

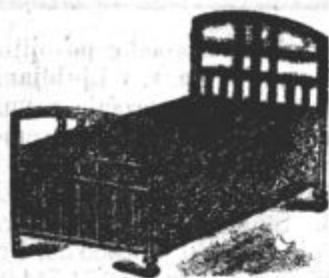
Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8.—12.1/2, in od 3.—4.1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.

Garniture

za dve postelji in mizo 290, 420, 560 Din, klot-odeje 185, 220, 280 Din, kavne garniture 55, 74, 125 Din, madras zastori garnitura 90, 110, 130, 150 Din, Obrisači fotir 30, 40, 53 Din, Otoman odeje 350, 450, 1000 Din, preproge tekači 23, 37, 48 Din, lino-loom sobne preproge 285, 450, 540 Din, platno za rjuhe 28, 33, 37, cvili za zimske 37, 46, 60 Din, češko perje higijenično čisto 40, 60, 85 Din, zima 55, 56, 70 Din. Dobavijo se tudi gotove pernice in zglavniki. Prevzame se ureditev hotelov in zavodov. Blago samo v solidni kakovosti iz najboljših svetovnih tovarn. Zahtevajte takoj cenik z več 1000 slikami od veletrgovine

R. STERMECKI, Celje št. 63.

Naročila čez 500 Din pošlino prosto.

**„Levoročni“
„Flachstep“ Cylinder**
Znano je, da so najpre-
ciznije izdelani samo
šivalni stroji znamke:
„Gritzner“ in „Adler“
za dom, obrt in industrijo
Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija

le pri **Josip Petelinc, Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Naročajte **GRUDO!**

**Vajenca
za kolarsko
obrt**

poštenih kmetijskih sta-
rišev, ki ima veselje
do poklica, sprejemem
tako z vso oskrbo v
hiši. Frane Petkovšek,
strojno kolarstvo, Dre-
nov grič, p. Vrhnika.

Neposredno iz Čile
je na Sušak dospela ladja s
čilskim solitrom.

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna
tarifa znižana, se to

**najboljše dušičnato gnojilo,
p. ipravno za vse ozimne in jare
setve**

prodaja danes po znižanih cenah pri
teh-le tvrdkah:

Ljubljana: Kmetijska družba za Slovenijo,
Gospodarska zveza.

Vrhnika: Kmetijska zadruga.

Hrastnik: Kemična tvornica.

Brežice: Skladišče Kmetijske družbe.

Celje: Tvrdka Wester.

Žalec: I. Krašovic, trgovina z umet-
nimi gnojili.

Maribor: Skladišče Kmetijske družbe,
Meljska cesta 12.

Vagonske dobave izvršuje:

**Ivo Cerinić, Karlovac
(Hrvatsko).**

Zdravilišče Rogaška Slatina

Največje in najmodernejše urejeno zdravilišče v kraljevini SHS.

Svetovno znani zdravilni viri:

„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

Zdravljenje vseh bolezni želodca in čreves, mehurja,
žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter.

Sezona: 1. maja do 30. septembra.

Glavna sezona: 15. junija do 31. avgusta.

Cene zmerno. Izven glavne sezone znatni popusti. Svira vojaška godba. Radlo.
Največji komfort. Prometne zveze zelo ugodne. — Na železnici izredni popusti.
Razpošiljanje mineralne vode. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča.

**IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.**

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba iz
lastne tovarne. 15-letna garancija.
Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn: „DÜRKOPP“,
„STYRIA“, „WAFFENRAD“ (Orsino
kolo). — Plešilni stroji vedno v zalogi.

Posamezni deli koles in šivalnih strojev.
Daje se tudi na obroke!
Cenike franco in zastonj!

PROMETNA BANKA D. D., LJUBLJANA

se je iz svojih dosedanjih poslovnih prostorov
v Prešernovi ulici št. 4

preselila v lastno poslopje

Stritarjeva ulica šte. 2

(vogal Pred Škofijo št. 1, nasproti magistrata).

**Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči
račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja
uverjenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov
in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.**